

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Diplomová práce

2024

Kateřina Frgalová

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Diplomová práce

Chaos of leaving

Kateřina Frgalová

v Plzni

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra výtvarného umění
Studijní program výtvarná umění
Specializace malba

Diplomová práce

Chaos of leaving

Kateřina Frgalová

Vedoucí práce: MgA. Vladimír Věla
Katedra výtvarného umění
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Západočeské univerzity v Plzni

v Plzni 2024

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **BcA. Kateřina FRGALOVÁ**
Osobní číslo: **D21N0095P**
Studijní program: **N0213A310011 Výtvarná umění**
Specializace: **VU – specializace Malba / MgA.**
Téma práce: **Symbody a znaky současnosti**
Zadávací katedra: **Katedra výtvarného umění**

Zásady pro vypracování

Tvůrčí záměr: Ucelený cyklus maleb zabývajících se tématem odcházení. Příběhy zobrazovány pomocí objektů z denního života, jakož to symboly vyprávějící náladu, příběh, prostor či osoby.

Způsob realizace: Malba olejovými barvami na plátno.

Cíl: Vyhотовit konceptuálně malířský cyklus obrazů na zadané téma. Za pomoci symbolů a ikon vytvořit příběhy narativního, avšak nekonkrétního charakteru. Zároveň pokusit se najít inovativní formu od mého předchozího způsobu tvorby. Vyhnout se ilustrativně popisnému stylu.

Předpokládaný charakter výstupu: Ucelený cyklus obrazů pracujících se symboly a symbolikou. Cyklus obsahující minimálně 6 kvalitních maleb, či více. Forma malby bude kombinovat různé malířské styly a případně se vyvine bude v procesu tvorby.

Rozsah průvodní zprávy: Minimálně 10 stran.

Prohlašuji, že jsem umělecké dílo vypracoval
samostatně a nejedná se o plagiát.

v Plzni 2024

.....

podpis autora

Děkuji vedoucímu ateliéru malby Vladimíru Vélovi a asistentce Andree Uhliarové za jejich podporu při procesu vzniku této práce. Také děkuji rodině za podporu v tak vytíženém čase.

Ale ze všeho nejvíc děkuji Josefu Jarkovskému, za to že byl vzorem pro tuto práci. Za to jak mě naučil koukat na svět s láskou. A za to, že byl pro mě podporou v jakékoliv situaci.

Obsah

- 1) Téma a důvod jeho volby
- 2) Má dosavadní tvorba
  - 2.1) Vliv dosavadní tvorby na diplomovou práci
- 3) Specifikace tématu
  - 3.1) Symboly a jejich významy
- 4) Proces přípravy,
  - 4.1) Proces tvorby
- 5) Technologická specifikace
- 6) Inspirace a zařazení
- 7) Resumé
- 8) Resumé v anglickém jazyce
- 9) Přílohy

1) Téma a jeho důvod volby

Již delší dobu mě zajímá téma odcházení, téma změny, ve smyslu radikální změny. Rozhodnout se odstěhovat pryč od rodiny, někam daleko. Rozhodnout se ukončit kontakt, vztah. Za předpokladu, že mi setrvávání v současném stavu ubližuje a už dávno nefunguje. Ale emoce jsou často silnější než sám rozum, a udělat racionální rozhodnutí je proto dost často velice náročné, jsou-li emoce v této situaci jakkoliv zainteresované. A mě tento moment rozhodnutí fascinuje. Asi i proto, protože i pro mě je těžké udělat tak razantní změnu a tedy i rozhodnutí

Doslova si to vizuálně představuji jako moment, kdy člověk stojí na prahu dveří, které vedou z jedné reality do druhé. Z minulosti do budoucnosti. Drží kliku dveří a je připraven odejít. Poslední zaváhání ho však donutí se otočit, ohlédnout přes rameno, naposledy se podívat, co vlastně opouští. V hlavě se mu s úzkostí objeví otázka: „A máš všechno? Všechno, co si s sebou chceš odnést?“ V tu chvíli se mu před očima začnou přehrávat myšlenky, objekty, vzpomínky, emoce jako jakýsi film, dokument vyzobrazující doslovně ty „vzpomínky“, které si s sebou chce opravdu odnést. Vybavuju si pouze ty věci, které jsou pro mě cenné. A přeci jenom na konci cesty jsou pro nás nejcennější ty vzpomínky a emoce než li ty fyzické předměty. Zároveň jsem si dobře vědoma toho, jak se zavřením těchto dveří ty odložené věci, které se rozhodnu tam nechat, rozplynou v prach a ztratí svou hodnotu. Ale možná jen zbytečně na sebe nakládám tlak udělat to správné rozhodnutí. Ale to je právě ono. To děláni rozhodnutí mě osobně nutí přikládat každému rozhodnutí tak velkou váhu, až dostanu strach ho učinit. Přitom udělat chybu je v pořádku. Je to součástí lidského života a chyby se občas dějí. Každá případná chyba mě něco naučí a posune dál. Ale to se opravdu ještě stále učím. Byla jsem totiž vychovaná v úzkosti z udělení chyby a případných následků.

Což mě vrací k mým obrazům. Sleduji, jak mě to nutí nacházet onu dokonalost. Hledám dokonalou kombinaci předmětů, které si s sebou odnáším pryč. Je to jako ta hra, kdy musíte převést přes řeku vlka, ovci a dítě, ale musíte najít správnou kombinaci, jinak se stane neštěstí. A tahle hra je celý můj život. Hledání dokonalosti a harmonie.

To mě následně posouvá dál k rozumu. Ten se také vytrácí z mých obrazů, vzpomínek a symbolů. Jsou to pro mě emoční objekty a v nich netvoří praktičnost ani rozum žádnou velkou prioritu. Čímž se to vlastně trochu víc oddaluje od reality, protože v případné realitě bych víc myslela na to, že třeba tak zbytečně velký a nevhodný kabát bych neměla kam dát a kam nosit. A zda by mi nezabíral zbytečně moc místa v kufru, zatímco bych si místo jednoho kabátu mohla zabalit třeba deset hrnečků. Ale emočně je tento kabát pro mě důležitější než ty hrnečky.

Až teprve v průběhu práce na mých obrazech, někdy v polovině práce, jsem si teprve uvědomila, k jakým vzpomínkám směřuje můj výběr symbolů a vzpomínek. Do té doby jsem se domnívala, že můj výběr je z nějakého širokého spektra dobrých nebo důležitých vzpomínek. Pak jsem se ale rozhodla namalovat počítač, který měli mí prarodiče na chalupě. Pamatuji si jeho starou béžovou bednu a tlustý monitor s Windows XP, na kterém jsme, při špatném počasí, hráli nejrůznější počítačové retro hry z roku 2000. A až teprve s tímto počítačem mi došlo, že všechny tyhle moje vybrané, a pro mě důležité vzpomínky, jsou vázané na to místo, kde se nacházel i tenhle počítač, což je tenhle barák, chalupa babičky a dědy, kde jsme trávili léto, prázdniny a prostě veškeré volné chvíle s prarodiči. Sezemice, městečko asi 10 minut autem od Pardubic, kde jsme všichni bydleli. Zároveň tyhle moje důležité momenty jsou hlavně vázané na vzpomínky s dědou. Vzpomínky na něj, na to, co pro mě všechno udělal a co udělal pro ostatní. Ale ne jen to, ale vlastně ta lehkost a láska, která provázela jeho a tím pádem i náš život. To, jak obdivoval život a jeho krásu. To, jak miloval přírodu, obdivoval, krásu květin a jejich plodů. Tohle všechno nám, jeho dětem a vnoučatům předal. Někomu víc, někomu míň. A já jsem jedna z těch více ovlivněných jeho životem. A jsem za to velice vděčná.

2) Má dosavadní tvorba

Má dosavadní tvorba prošla v minulosti několika různými fázemi, kdy se její forma různě proměňovala, ať už se jednalo o velice čistý, skoro až grafický přístup k malbě, nebo velice zobrazivě ilustrativní. V roce 2023, který jsem strávila na Erasmu v Itálii, jsem pocítila potřebu proměnit svou tvorbu směrem k ilustrativnější a narativnější formě. Popisovala jsem to tak, že jsem měla potřebu „se vymalovat“, kdy naopak v minulosti jsem potřebovala formu a jazyk malby spíše zjednodušovat. Tyto proměny formy měly své důvody. V minulosti jsem měla problém zahrnovat do své tvorby osobní pocity, s čímž mi pomáhala právě grafická forma a její zjednodušování, případně zástupné předměty jako byly židle.

Toto období jsem spíše zkoušela různé přístupy a hledala si ten pravý pro sebe. Všechny tyto přístupy ale vždy byly určitým způsobem grafické. To pravděpodobně vychází ze studia grafického designu na střední škole. A strachem sdílet skrze obrazy pro mě příliš intimní pocity. Proto jsem vždy tvořila v minulosti spíše odosobněně. Necítila jsem se dobře v situaci „mluvit skrze obrazy“.

Naopak na stáži v Itálii jsem začínala mít potřebu začít své příběhy sdílet. Prvotní symbol, kterému jsem věnovala jeden celý semestr v Itálii, byl motiv koně. Osamocené koně, který hledá správnou realitu. Stále jsem používala zredukovanou formu zobrazování svých motivů, ale kůň byl pro mě prvotní konkrétní symbol, se kterým jsem se cítila komfortně. Vždy jsem totiž měla pocit, že nechci být prezenována já za svými díly. Takže v tomto případě sdílení mých příběhů skrze postavu koně konečně otevřelo pro mě cestu a tu možnost toto učinit. Vytvořila jsem si alter ego, které mi pomohlo překonat období, kdy jsem nesnesla sdílet své příběhy za sebe samotnou. Samozřejmě hned poté jsem potřebovala i další podobné, jemné symboly na doplnění motivu, který jsem chtěla pomocí obrazu sdílet. Tímto způsobem jsem již jen nadále rozvíjela tuto narativní fázi. Jednalo se o jakousi „abecedu“, nebo možná lepší způsob vyjádření jsou „hieroglyfy“ kdy každý symbol, měl pro mě tvořit můj osobní, citlivý význam. A dal se tedy příběh obrazu rozlišit pouze za použití „legendy“, neboli mého osobního vysvětlení významu.

Když budu pokračovat sestupně, tak tomuto období předcházela série „ptáci, kteří nezpívají“ a „židle, které obě byly velmi graficky zredukované“. A právě následkem tak velké redukce v následujícím roce jsem měla potřebu věnovat se ilustrativně narativní formě. Jinými slovy by se to ještě dalo popsat tak, že po tak „vážném“ přístupu jsem potřebovala přístup „hravý“, možná než-li „dětský“.

Styl těchto děl se dá nazvat Surrealismus, nebo spíše Neo-surrealismus. Je to pro mě způsob nechat promluvit podvědomí skrze umění, ale lehce kontrolované vědomím. Vždy se jednalo o pokus prolnutí více realit, jenž se překrývají podobným způsobem, jako se používají vrstvy v grafických programech. Tato malířská etapa mě nejvíce ovlivnila v mé tvorbě diplomové práce. Tento rok, věnovaný čistě jen objevování a zkoumání symbolů a hrou s nimi a jejich kombinacemi, mi dovolil mnohé. Ať už nalazení malířské formy, tak hlavně moje nalezené symboly a životní fragmenty, které jsem chtěla skrze obrazy předat. Otevřely se mi vzpomínky, na které jsem úplně zapomněla. Objevila jsem symboly, věci a emoce, na které jsem si už dlouho nevzpomněla. A našla jsem touhu ve všechny skrze obrazy zasdílet. A hlavně zasdílet ty silné emoce, jenž jsem i já sama při nich pociťovala. Nejedná se však o negativní emoce. Je to takový ten jedinečný pocit, který nejde vysvětlit, popsat ani zařadit. Nejvíce mě baví a zajímají právě ty hořko-sladké pocity, které ten obyčejný lidský život obahuje a je jich plný.

„Obraz je čirým výtvozem ducha. Nemůže se zrodit z přirovnání, nýbrž ze sblížení dvou skutečností více či méně vzdálených. Čím budou vztahy obou sblížovaných skutečností vzdálenější a přesnější, tím silnější bude obraz - tím víc bude mít v sobě emotivní síly a básnické reality...“¹

---

¹BRETON, André. Manifesty surrealismu. Praha: Herrmann & synové, 2005

2.1) Vliv dosavadní tvorby na diplomovou práci

Forma, kterou má tato diplomová práce, je silně ovlivněná mojí tvorbou a symboly jenž jsem objevila na Erasmu v Itálii. Ovšem jsou to pouze symboly a přístup ke zpracování těchto symbolů, co zůstalo stejné. Vybuďovala jsem si způsob, jaký mi dovoluje zkombinovat konkrétní symboly a abstraktní pocity. Používání nejrůznějších malířských forem v jednom obraze se ukázalo jako způsob, který mi dovoluje vyjádřit to, co chci obrazem předat.

Zároveň jsem za tu dobu došla k zjednodušování obrazů. V Itálii jsem měla tendenci použít v jednom obraze až k 10 symbolů a vytvořit něco jako malovanou koláž. Bavilo mě, jak obraz doslova vyprávěl příběh. Momentálně, ve větších formátech, naopak na symbolech ubírám a nechávám prostor divákovi načerpat samotnou náladu a tajemno, jenž obrazy zahalují. Nechávám daleko větší prostor představivosti než přesnosti. Již mi tolik nejde o přesný výklad a vyprávění vzpomínek jako dříve.

Vyjímkou je pár obrazů, kdy jsem měla potřebu doslovně vyprávět příběh ze života dědy. Je to například obraz „Dort pro pana Starého“, kdy jsem obraz namalovala v jemné, ale nastiňující symbolice dialogu ve vazbě na vzpomínku dortu, co pro něj moje babička upekla. Obraz blíže popisují na straně 17. Ale jelikož jsem při malování tohoto hořkosladkého obrazu, jenž nese tak těžký příběh, pociťovala až příliš těžkých pocitů, rozhodla jsem se napsat celý příběh s dortem na zadní stranu obrazu. Abych asi dokončila koloběh procesu a konečně si ulevila. A zároveň zanechala vzkaz pro případné budoucí majitele o tom, jak vzácnou vzpomínku tento obraz nese.

Řekla bych, že momentálně se moje malířská forma nachází v harmonii mezi grafickou a narativní formou. Zároveň tato čistá, grafická forma způsobuje odosobnění. Působí informativně a není nijak přehnaně emočně zabarvena mými pocity, jen je naznačuje. Beru si z obou způsobů malby to nejlepší, co mi daly a dohromady vyjadřují přesně tu formu, kterou jsem této sérii přála. A to zobrazení vzpomínek, předmětů a pohlcující koloristické nálady, jenž navozuje divákovi pocit nostalgie. Zároveň neovlivňuje diváka natolik, aby vzbuzovalo dojem, že vyprávím obrazem o sobě.

Narativní způsob mi dovolil si vyzkoušet přehnanou konkrétnost a nyní čerpám z této zkušenosti a používám ji v redukované formě. Grafická malba mi naopak dovolila si vyzkoušet, že i málo stačí k vytvoření silného, pohlcujícího obrazu. Tato zkušenost mi proto v této sérii pomáhá obraz nepřehltnout, neboť jak se říká, méně je někdy více.

Mým záměrem je dovolit divákovi dosadit si obraz svých osobních zkušeností a vzpomínek, aby každý mohl v symbolech zahlédnout něco jiného. Baví mě fakt toho, že každý jedinec je jedinečný. Dělá jedinečné chyby, má jedinečné vzpomínky, má rád jedinečné věci. V kombinaci takové, že nikdy nenajdeme naprosto dva stejné lidi. Nahlížím proto na svou tvorbu jako na promlouvání jedinečného podvědomí jedince.

3) Specifikace tématu

Chaos of leaving je osobní introspekce vzpomínek z mého dosavadního života. Zobrazuji je za pomoci ať už konkrétních, nebo abstraktních forem v obraze. Zajímá mě zobrazení mého vnitřního světa divákům a možná i poukázání na to, jak občas i ty nejabсурdnější předměty se nám dokážou v srdci zachytit jako ty nejdůležitější.

Po celkem dlouhé době zkoumání mého vnitřního světa a přenášení ho na plátno mi teprve došlo, proč a odkud tyto momenty pochází. Trvalo mi nejméně rok a pár měsíců, než mi došlo, že vlastně skoro všechny předměty, které sdílím jako důležité pro mě samozřejmě pochází z mého dětství.

Ale co pro mě bylo jako zásah z hůry, bylo to, když mi došlo, že všechny symboly a okamžiky, které sdílím jsou vázané s mým dědou. Jsem si vědoma že prarodiče z matčiny strany jsou v mém životě důležití. V dětství s námi dětmi trávili spoustu času a velmi se nám věnovali. Avšak dědova osobnost byla jedinečná. Sleduji v současnosti, jak moc ty jeho dobré vlastnosti byly a jsou tak důležité a jak ovlivnily životy jeho dětí a dětí jejich dětí. Samozřejmě vlastnosti jako poctivost a pracovitost, ale to člověk skoro vnímá jako již normální věci na tomto světě a přál by si, aby tímto oplývali všichni lidi. Avšak pro mě nejceněší vlastností pro mě byl jeho humor. Neustále vtípky a poštuchování, kdy se všichni smějí a děda se směje taky. Až v poslední době mi dochází, že to, jaká moje mamka je, a že taky neustále poštuchoje a ráda se směje, je právě něco, co ji děda naučil. A naučil to i mě. A je to jedna z věcí, za kterou jsem nesmírně vděčná. Schopnost zasmát se sama sobě. A vidět humor a vtip skoro ve všem.

Další vlastnost, kterou si uvědomuji, že lidi mimo naši rodinu nemají a že to je dědova vlastnost, kterou naučil své děti, je obdivování krásy života a maličností. Vážení si přírody. Obdivování květin. Vděčnost za svoji rodinu a vidět to vždy v tom lepším světle. To byla jedna z věcí, kterou jsem toužila zobrazit v obrazech. Tu vášeň obklopovat sebe i ostatní tou krásou. Ale myšleno spíše v těch maličkostech. Jako mít květiny na stole. A tu radost a krásu předávat dál. Sdílet ji se svými bližními. Mám pocit, že ten důvod prvotní, jenž mě zavedl do tohoto tématu, je to, že mě fascinovala ta jeho přirozenost. Asi jsem i celkem fascinovaná tím, jaký člověk to byl. A hlavně nesmírně vděčná, že jsem ho měla ve svém životě. Začal mě ale celkem zajímat pocit, zda si nezakresluji skutečnost. Zda nebyla realita jiná. Zda již už nejsem ve fázi, kdy zapomínám to špatné a pamatuji si pouze to dobré. Přeci jen je to asi 7 let od dědovy smrti.

Později ve své tvorbě jsem měla záblesky vzpomínek situací kdy jsem si vzpoměla na okamžiky, kdy se prarodiče nechovali dobře. Momenty, kdy bych je nejraději zavrhl. Ale pak jsem si uvědomila, že chybovat je lidské. A nikdo nejsme dokonalí a perfektní. Tak ani děda nebyl. Ale to mi nebrání tomu na něj nevzpomínat jak na nejlepšího člověka, kterého jsem potkala a měla ve svém životě. Že tu pro mě vždycky byl a vlastně vždycky bude.

Můj smysl a cíl bylo sdílet skrze obrazy moje a dědovy symboly. Možná by se dalo lépe říct, moje symboly spojené fascinací dědovým životem. Protože to, jakým způsobem on nahlížel na život, mě prostě fascinovalo. A v poslední době, zvláště zde v Plzni mi přišlo, že se lehce vytratila dobro a láska k bližnímu svému. Je mi jasné, že pouze po shlédnutí mých obrazů se lidi nezmění. Spíš jsem jen měla touhu ukázat a zasdílet, že to jde. A že já mám tu zkušenost s takovým člověkem a že i jeden člověk dokáže ovlivnit a změnit lidi i po několik generací.

3.1) Symboly a jejich významy

Baví mě zahalovat pocity a vzpomínky do symbolů a objektů. Avšak lidský mozek je zvyklý obrazy „číst“ a snaží se jim porozumět, co se tam odehrává. A s mými obrazy pokažé se setkávám s otázkami „co to znamená“ a „proč jsou tyto předměty umístěny na tak ‚nesmyslných‘ místech.“ Jako například jablko pod stolem. Jak náš mozek není zvyklý takto konkrétní předmět pokládat na tak neobvyklé místo, tak má tendenci se zeptat „proč?“ A možná ho to vlastně i dráždí a to způsobuje to, že se mě musí doptat, protože to centrum vnímání se necítí v klidu a nedokáže to jen tak přijmout.

„OBRAZY NEJSOU
ZAJISTĚ K TOMU, ABY SE JIM ROZUMĚLO...“²

Jeden z nejčastějších symbolů objevující se na mých obrazech je svíčka. Když to analyzuji více, jsem si vědoma, že to navazuje na tematiku ohně. Ten obecně pro mě symbolizuje život a tedy všechny další formy ohně nejsou úplně přímo symbolem života, ale určitě to je jeden z aspektů proč je používám. Další možnosti zobrazení ohně jsou tedy zapalovače, sirky a občas otevřené ohně, či jiné plameny. Tam mě baví ta hra toho, že k tomu je vždy potřeba to lidské přičinění – škrtnout sirkou, zapálit zapalovačem. Tím pádem zde pro mě není úplně nejdůležitější ten moment ohně jako života, spíš jako toho lidského kroku vytvořit oheň. Množství sirek také vnímám spíš jako počet možných pokusů, které mám ať už na vytvoření ohně, či jiné omezené možnosti pokusu.

V seznamu mých nejoblíbenějších symbolů je určitě v poslední době symbol jablka. Jak vždy ráda představuji tento symbol: „Na začátku přeci byl Adam a Eva a jablko.“ Přejde mi, že jablko je skoro jakýsi základní kámen našich životů. Obklopuje nás ze všech stran přitom ho již v současnosti nevnímáme tolik jako důležitý prvek. Žijeme v zemi, kde jablka mají ty jedny z nejlepších podmínek pro růst a jejich přítomnost v obchodech je vlastně po celý rok. Možná, že právě díky tomu zároveň vnímám jablka jako něco, co leží v ovocné míse po celý rok a člověk, návštěva, si vždy může nabídnout. Z tohoto pohledu (zde je odkaz i na můj další oblíbený symbol, který zobrazuji ve své diplomové práci Prostřený stůl) je jablko pro mě symbolem hojnosti, pohostění a obsahem stolu, na kterém se nachází pohoštění.

Symbol rozpůleného jablka s jadýrky nenese pro mě tak úplně stejný význam. Je to asi i spojené s tím, že i když jsme doma v dětství hodně jedli jablka, nikdy ho nikdo pro nikoho nenakrájel a nenaservíroval. Každý se musel obsloužit sám. Nějakým způsobem ve mě rezonuje to, že u tohoto symbolu tento úkon již někdo začal, ale nedodělal ho. A jablko tam sedí a čeká. Jadérka jablka vypadají jako smutné oči sledující situaci. Vlastně samotné jablko vypadá jako takový osamocený pozorovatel, který čeká. Ale vlastně nikdy neví, zda se dočká. To je to, co mě zajímá nejvíce u předmětů, které působí osamoceně. Otázka toho, zda se teda něco stane. Zda se ten, co začal jablko krájet, znovu vrátí. Je v tom nejistota a jakýsi smutek.

Když budu nadále pokračovat v symbolech na základě intenzity pro mě, tak to jsou určitě židle. Tématu židli jsem se už více intenzivněji věnovala v minulosti (klauzury v zimním semestru v roce 2022). To, co mě zajímá u tohoto symbolu, je otázka toho, k čemu ta židle sloužila na tom místě, kde stojí. Ne tolik ta židle samotná. My totiž víme, že ji někdo používal a tam mi přijde zajímavá ta vzpomínková stopa. Ten otisk toho, co se tam asi dělo a čeho byla ta židle svědkem. Ke každé židli patří jedna osoba. Často ty židle pro mě jsou již samotným přeneseným symbolem člověka, protože víme, že ke každé židli ten nějaký člověk patří. Jen ten člověk tam fyzicky není. Možná odešel? Kdo ví. Opět neznámo. A my jediné, co víme, je, že po nich zbyly jen prázdná místa k sezení, tedy jejich židle.

---

²J. Štyrský, Texty, Argo, Praha 2007

Dále mě fascinují jakékoliv objekty, kterými se dá projít skrz, například odejít dveřmi nebo prolézt oknem. Pohlížíme na druhou stranu. Chceme odejít a nebo jsme už možná odešli. Také mě fascinuje ten faktor toho, že se můžeme nacházet například doma, ale venku čeká úplně jiný svět. Nebo také možná, ve světě fantazie, úplně jiná realita.

V průběhu tvorby se mi objevil jako velice sympatický a následně velmi oblíbený symbol prostřeného stolu. Ať už prázdného, tak slavnostně nazdobeného. Hostina a hostění společnosti je něco, co mám velice pevně spojené s prarodiči. Oni milovali hostit přátele a návštěvu. Měli rádi lidi a rádi se bavili. Prostřený stůl je můj velice oblíbený moment, kdy nabídne člověk něco svého dalším, protože s nimi chce sdílet ten společný, veselý čas. Zároveň se v naší rodině sdílí láska skrze jídlo. Takže se u babičky doma skoro neustále hostilo. Byl to ten středobod, kam se každý rád vracel. A babička s dědou je všechny rádi vítali.

Téma přírody a lesa mě velice baví. Dědova vášeň ke všemu krásnému živému. Zároveň měla velice úsměvný protiklad, který mě baví asi úplně nejvíc. Jednoho dne nám děda zničehonic řekl: "Já nesnáším procházky". Zůstali jsme koukat, kde se to v něm vzalo, protože děda trávil skoro všechn svůj volný čas venku a jinak přírodu miloval. Ptali jsem se ho proč a kde se to v něm vzalo. Řekl nám, že ho vytáčí jak jenom procházení se nemá žádnéj smysl. Nemá cíl. Nemá směr. A to ho zlobilo.

Jednou za čas, se v něm objevil hněv, na ten svět, jak funguje, a že ho nechápe. A opravdu se zlobil, že to opravdu nemá rád, zrovna to, o čem vyprávěl. Tak úplně stejně to bylo s procházkami.

Nemůžu přestat na tuhle vzpomínku myslet, je to moje oblíbená vzpomínka. Kdy vlastně to člověk nechápe a vlastně má možná trochu tendenci se smát. Člověk si řekne, že v jeho věku, už si může dovolit se zlobit a nesohlasit. Za ty roky jeho života poznal, že to co ho štve, jsou procházky a my mu to všichni dovolíme. Přijme, že je to taková maličkost, ale jeho zlobí. A nějakým způsobem mi to přijde krásný

Další hořko sladký symbol je kabát. Děda si měsíc před smrtí koupil velký, dlouhý vlněný kabát. Mám pocit, že s i k tomu kabátu dokonce koupil i klobouk. Babička se na něj tenkrát zlobila, že vyhodil tolik peněz za kabát, který nikdy nebude nosit, když nosí dokola jednu a tu stejnou bundu už několik let. Děda nějakou dobu na to zemřel. Kabát do teď leží babičce ve skříni a pokaždé, když tam jsme, nabízí nám ho, zda ho nechceme. Nikomu z nás velikostně není, je opravdu obrovský. Jen tak někdo ho nosit nemůže. Takže tam už takhle visí sedm let. Je to taková stopa po dědovi, která tam po něm zůstala. Je to taková hezká připomínka.

Co je ale pro mě docela dost zajímavé, tak symbol hracích karet a hracích kostek se ze skicáku nedostal skoro ani na jeden obraz. Přitom v mém skicáku můžeme vidět až k deseti kresbám karet v nejrůznějších situacích. Celé léto byly hrací karty pro mě velice důležité. Bavila mě ta představa toho, jak se říká „na začátku života nám byly vyloženy karty a mi s nimi do konce života hrajeme tuhle hru.“ Fascinovala mě ta představa, že život je vlastně taková hra, a je na nás jak ji budeme hrát. Že to nemusí být tak vážné jak se nám mohlo vlastně celou dobu hrát.

Otázka vyložených karet, jako karet našeho osudu, mě spíše děsila a možná, že to je i ten důvod, proč jsem tento motiv nakonec ani nepoužila.

Zároveň několik symbolů, které jsou v této sérii a jsou pro mě důležité, již pochází ze série obrazů, která vznikla už v Itálii. Symboly jako štafle a sirky nejspíše zůstanou již navždy mým důležitým symbolem.

4) Proces přípravy

Na tuto závěrečnou práci jsem se připravovala dlouho. Myslím, že každý má v sobě pocit toho, že chce překonat sám sebe v takto důležitý okamžik. Avšak ono to není až tak jednoduché. Navíc dokud na tom doopravdy člověk nezačne pracovat, je velice těžké přijít na to, co by opravdu chtěl vytvořit.

Proto moje cesta započala hned po návratu z Itálie. Byla jsem tehdy plná dojmů a věděla jsem, že chci už pomalu začít pracovat na diplomové práci. Dostala jsem tenkrát od spolubydlící spoustu výtvarných potřeb, které nevyužila, protože se stěhovala zpátky do Vietnamu. A už tehdy mě oslnil velký A3 sešit, deník, který jsem věděla, že chci zaplnit celý jako nějakou knihu. A tak začala má příprava.

Před pár lety jsem ale objevila kombinaci psaného a kresleného deníku, kdy zapisuji pocity a zakresluji objekty toho důležitého okamžiku, který chci zaznamenat. I v této velice osobní tvorbě používám pro zobrazení okamžiků a pocitů nejrůznější symboly pro vyjádření pocitů. Toto byl první okamžik, kdy jsem si začala všimnout používání objektů jako symbolů. Toho, že symboly již v mém životě samy nesou tak silnou symboliku tak dlouho, jen si to neuvědomuji. Od té doby jsem je začala používat s větším vědomím a zároveň jsem začala více zkoumat, jak mé podvědomí s těmito symboly pracuje. Začala jsem si díky tomu uvědomovat souvislosti na základě, jakých vzpomínek mají jaké symboly takovou intenzitu pro mě.

Všechny tyto vazby jsou vázané na dětství. A mnohem důležitější uvědomění toho, jak důležité jsou provázány na rodiče, případně opatrovatele. „Dítě za své rodiče přijímá ty, kdo se k němu mateřsky a otcovsky chovají – a je pro ně zcela nepodstatné, zdali tihle „jeho“ lidé na to mají či nemají potvrzení z porodnice.“³ Zde mluvíme o principu psychické determinovanosti hypotézy Sigmunda Freuda. To, jak nás ovlivňuje v životě to, co známe nejlépe, to v čem jsme vyrůstali. Troufám si říct, že jeho práce velmi ovlivňuje mou tvorbu. Sama na sobě, ale i na ostatních lidech vidím, že člověk podléhá vlivům ze svého dětství, tedy z období, kdy pozoruje, jaký je svět a jak vypadá láska. A vše záleží na tom, zda vidí dostatečný vzor tohoto lidského chování. Ale jedná se pouze o malou ukázkou z jeho díla, která mě ovlivňuje. Nejvíce právě v sérii *Chaos of leaving*, kdy se já vracím zpět do minulosti, kterou chci již navždy opustit.

Momentálně je tento skicák úplně plný inkoustových kreseb. Strávila jsem totiž celé léto venku na zahradě s kafem, inkoustem a tímhle sešitem. Ten mně hodně pomohl přebrat celou svoji hlavu, všechny své myšlenky a vzpomínky. A díky téhle zkušenosti jsem vykrystalizovala první skicy k obrazům. Skicák obsahuje spoustu kreseb nejrůznějších symbolů, které můžeme vidět i na obrazech. Jako jsou štafle, prostřené stoly, etc.

U obrazů někdy vím předem, co budu malovat a někdy ne. Někdy mám představu pouze o barevné kombinaci, jindy zase jen o prvním předmětu. A zbytek obrazu se tvoří pod rukama. Občas, když netuším, co konkrétně bych chtěla zobrazit na daném plátně, udělám alespoň první krok a podmaluji plátno světlým odstínem barvy, protože již odstín podmalby formuje tu cestu, kterou se bude obraz vyvíjet.

Mám jeden příklad. Podmalovala jsem obraz lehce studené-žlutý podkladem, který jsem z poloviny překryla růžovým přechodem. Samotná žlutá barva ve mně okamžitě začala vyvolávat vzpomínky na květiny, které můj děda pěstoval na své zahradě. Doslova jsem cítila, jak mě ta žlutá barva pohltila a nemohla jsem přestat myslet na květiny narcisu. Tyto květiny mívá člověk spojené s jarem a přicházejícím teplem po studené zimě a já osobně tam z nich cítím tu vřelost a lásku, se kterou je právě děda pěstoval, případně kupoval pro nás na stůl a pro radost z jara.

---

³MATĚJČEK, Zdeněk. O rodině vlastní, nevlastní a náhradní. Praha: Portál, 1994, s. 16.

Poté, co zaschne podmalba a ujasním si svou představu obrazu, začínám malovat objekty v další vrstvě. Pokud si přeji v nějakých záležitostech zachovat průhlednost podmalby, pravděpodobně za účelem takovým, aby podmalba zůstala nedotčená. Tím pádem bude vytvářet další prostor, vylepím daný průnik, nebo objekt papírovou páskou. Je to způsob, který mi dovoluje zachovat opravdu jasné tvary. Lepenka zůstává na místě, zatímco okolí přemalovávám jinou barvou. Zjistila jsem, že pokud používám pro vykryvání pouze papír, který buď pouze přidržuji a nebo ho přilepím, může dojít k malým posunům, díky pohybům rukou a štětce, a vykryté místo skoro nikdy není ani zdaleka tak přesné a čisté, jak bych si představovala.

Začnu přidávat objekty a symboly a jakýmsi meditativně explorujícím způsobem přemýšlím nad objektem, který zrovna maluji. Snažím se vystihnout ho zobrazit tím způsobem, jakým ho chci sdílet v obraze. Tedy tak, že bude namalovaný pouze ve skice, ale také může být zobrazen pouze v lince, bude zdeformovaný, barevně zabarvený v barvách vzpomínky či s vysokým kontrastem. Také může být zobrazen ve větším množství, čili bude namalován víckrát, repetitivně. To většinou znamená, že se ten objekt, ta vzpomínka v minulosti několikrát opakovala a pro mě je tudíž důležité zobrazit tu repetitivnost.

Příkladem by mohlo být to, jak moje rodina sbírala nejrůznější předměty, například známky. Ta krása toho, že se ty předměty opakovaně objevují v našem životě, ale nejsou s námi pořád. Jednou za rok se album se známkami vytáhne, zarovnají se nové známky, album se uklidí a zase za rok se toto bude opakovat. Představuju si to jako filmové snímky, které se začnou smíchávat dohromady, protože jsou si tak moc podobné.

Symbols, které používám ve své tvorbě, jsou jakési důležité momenty a ikony z mého života. Celkově i v životě mě baví ta rozmanitost toho, jak jsme jako lidé rozdílní a přitom tak podobní. Proto jsem se rozhodla zobrazovat moje osobní symboly. S fascinací toho, že jsou pravděpodobně naprosto rozdílné od symbolů, které by si vybrali jiní lidé. Baví mě, jakou poetičnost mají mé symboly, jelikož se často jedná o předměty denní potřeby. Možná si jen sama romantizuju jinak obyčejné objekty. Je také možné, že tu poetičnost díky tomu zahlížím pouze já sama.

Uvědomuji si totiž, že většina těchto symbolů je pouze z jedné půlky mého života, a to života sdíleného s prarodiči. Většina symbolů a objektů se vztahuje k mým vzpomínkám na dědu. Druhá půlka mého normálního života s rodinou byla velice náročná pro dítě, proto cítím i já sama přehnané romantizování vzpomínek na předměty z obyčejného života. Protože to jsou ty vzpomínky, které se snažím uchovat a vystavit na piedestál. A ten zbytek nechat v zapomnění.

Dost často se totiž setkávám s názorem, že diváci nezahlíží tu poetiku, kterou v tom cítím já právě díky těmto selektivním vzpomínkám. Fakt toho, že všichni jako lidské bytosti s různými osobnostmi se lišíme. A někdo je víc odlišnější než ten druhý.

4.1) Proces tvorby

Můj proces tvorby tedy začal již v Itálii, která mě hodně ovlivnila. Tam jsem měla možnost osahat si nejrůznější přístupy a možnosti. Bez této fáze, kdy jsem se mohla nekontrolovatelně věnovat tvorbě bez zábran, bych nikdy neobjevila formu, kde jsem teď. Následovalo období letních prázdnin, jenž jsem věnovala jen odpočinku a kreslení. Věděla jsem že potřebuju nastartovat ten kreativní proces. Přišlo mi totiž tenkrát, že čas utíká a bála jsem se stavu, kdy nebudu vědět, co chci dělat. Tak jsem šla kreativě naproti. Kreslila jsem úplně vše, co mě jen napadlo a nijak jsem to nehodnotila. Hodně mi to pomohlo se uvolnit v tom, co dávám na papír. Požívala jsem hlavně skicák, deník, o kterém jsem mluvila v kapitole 4) Proces přípravy. Tento skicák je pro mě neoddělitelnou součástí této série obrazů. Je tam vidět vývoj, způsob a hlavně si může člověk všimnout patternu a způsobu přemýšlení nad symboly.

Následně začala škola, kdy jsem ze začátku celkem rozvážně a opatrně se věnovala tvorbě a hledala jsem velice dlouho formu, která by pro mě fungovala. A hlavně jsem chtěla dosáhnout toho, abych byla schopná zasdílet divákovi ten stejný pocit, jaký u toho pociťuji já. Až do doby, jenž jsem pochopila, že barevný gradient funguje v obrazech přesně tak, jak já potřebuju. A že v jinak tak rozvážném obraze dodává tu správnou energii, jenž jsem celou dobu hledala. Pamatuji, že do té doby bylo to hledání správné formy spíše trápení. Přeci jenom na člověka tlačí čas a stres. Ale v moment objevení gradientu jsem si přišla, jako by se vyjasnilo nebe. Najednou vše bylo tak jasné. Jako kdybych od té doby už jen pouze věděla, že jakýkoliv další krok mě čeká, je ten správný. Bylo to, to co jsem hledala.

Od té doby šlo vše už samo. Ještě jsem si rozevzpomněla na pár, pro mě důležitých vzpomínek, jenž jsem zahrнула mezi obrazy a také určitě přidala nějaké nové symboly. Ale jinak v této lehké náladě jsem už jen plula do konce série.

U posledních dvou obrazů, které jsem začala malovat jsem zacítila touhu přidat na barevnosti a zkusit zaexperimentovat. Až tak velké vystoupení z komfortní zóny to nebylo, ale ukázalo mi to, že tohle téma a tenhle způsob má stále ještě co nabídnout, že je stále hodně co nabídnout.

5) Technologická specifikace

Jedná se o rozsáhou sérii suurrealistických obrazů, ručně technicky zpracovaných od začátku do konce. Kromě asi tří obrazů se jedná o bavlněné plátno. Pouze na takové, spíše pokusné obrazy jsem použila zbytkové lněné plátno, které jsem měla doma. Ale rozhodně mi více vyhovovalo bavlněné plátno, protože bylo více hladké. I po třech vrstvách šepsu a zabroušení brusným papírem, lněné plátno stále působilo velice hrubě. Nedařilo se mi dosáhnout absolutně hladkého povrchu na lněném plátně, zato s bavlněným plátnem jsem neměla nejmenší problém.

Proces příprav plátna byl vždy stejný. Mít představu o rozměru a množství obrazů a stlouct rámy. Následně přeměřit uhlopříčky, zda mají rohy pravý úhel a nestává se mi z toho kosodélník. Po dosažení pravého úhlu v rozích, nastřelovací pistolí zajistím rohy, aby se ani nadále nemohly pohybovat. Čímž zajistím pevnost a nepohyblivost. Plátno zajišťuji také nastřelovací pistolí k rámu.

K šepsování používám kupovaný syntetický šeps. Je to pro mě ulehčení práce při procesu, který je již tak náročný. Většinou míchám do bílého šepsu špetku barevného pigmentu. Většinou odstínu umbra a její variace. Aby plátno nebylo po šepsování „strojově bílé“ ale udrželo si přírodní odstín. Pokud mám představu o tom co budu chtít malovat na dané plátno, zabarvím si šeps již konkrétním odstínem, jenž chci dosáhnout. Ale většinou barvu řeším později poté, co mám plátno našepsované. Šepsování plátna provádím natřikrát, vždy po zaschnutí aplikuji další vrstvu. Pokud mám pocit, že plátno není dostatečně našepsované, například, že bylo příliš zředěné, přidám další vrstvy šepsu.

Poté, co je plátno dobře našepsované a vypnuté, podmaluji si prvotní vrstvu akrylovou podmalbou. Tato podmalba je již dobře promyšlená, protože častokrát může prosvítat nebo celkově hrát roli ve výsledném obraze.

Občas totiž pracuji s vynechanou plochou v obrazech, kdy proniká právě tato část plátna. Dále již pokračuji dle potřeby. Vrstvím plochy, přidávám objekty. Obraz se sám tvoří pod rukama. Někdy vím co od obrazu chci a jak bude vypadat. Avšak někdy obraz vzniká samotným procesem. Jsou to asociace, které mi dost pomáhají tvořit obraz. Někdy musím sáhnout do skicáku a prolístovat stránkami. Některé myšlenky a vzpomínky se neobjeví totiž samotným přemýšlením. Někdy je potřeba nechat duši a její vzpomínky promluvit samy od sebe.

6) Inspirace a zařazení

Nejbližšími autory blízkými k mé tvorbě vnímám, že jsou pouze dva a to Giorgio Morandi a René Magritte. Pokud bych měla jmenovat umělecký směr, tak je to surrealismus, neo surrealismus. Konkrétněji veristický realismus.

Je to ten chaos a humor, který mě tak sblíží se surrealismem. Vstup do nevědomí, kde jsou uložené vzpomínky, zkušenosti a následné prohrabání jím se. A klid a tlumenost které mě spojují s Morandim. Selektivnost a snová tajemnost.

U surrealismu se občas objevuje záblesk lacinosti, které si někteří autoři nejsou možná vědomi. Řekla bych, že to je způsobeno tou hravostí a oddálením od reality. Mám pocit, že se mi daří pocít lacinosti utlumit barevností, která způsobí, že divákovi dost jasně předá pocit, že se jedná o vzpomínku. Pokud by byla barevnost realistická, či ještě více přesycená, určitě by to dohromady s přesyceným obsahem dohromady působilo, že se toho děje v obraze až příliš. Proto, stejně jako v případě Morandiho, utlumená barevnost nás nutí směřovat naši pozornost jinam, než by se mohlo prvotně zdát. Zároveň i redukce obsahu, a nekonkrétní prostor je to, co mě oddaluje od laciného surrealismu. Teda aspoň doufám. Ale uvolněnost podvědomí a vytahování vzpomínek z nevědomí je rozhodně to, co má díla zařazuje do surrealismu. Humor a lehkost nás spojují také. Skládání dohromady kompozic z objektů, které dost jasně nepatří k sobě a nemají z prvotního pohledu nic společného. Vytváří to v nás pocit choasu a nadhledu. Nebrání reality vážně. Odlehčení jinak tak těžkého života.

Krásný příklad propojení odlehčeného absurdna a smutné reality vidíme v Magritově obraze „The lovers II“, který zobrazuje líbající se pár, který má ovšem přes své hlavy přehozený háv. Tudíž se jejich ústa nedotýkají, ale mi přitom vidíme, že se líbají. Za tímto obrazem je ale smutný příběh z Magrittova dětství kdy se jeho matka rozhodla ukončit svůj život skokem do řeky. Tehdy ji 14letý René našel již mrtvou na břehu oné řeky, se svoji vlastní sukni přetaženou přes hlavu. Zde vidíme, jak Magritte pracuje s těžkými vzpomínkami z dětství. V obrazech tento brutální a smutný motiv není vidět samotným pohledem na obraz. Potřebujeme k tomu příběh autora, abychom se dozvěděli o smutném příběhu na jinak tak odlehčeném obraze.

Stejně já pracuji s motivem ve svých obrazech. Nerada používám brutální motivy a temné barvy. Stejně tak, jako náš mozek s časem zapomíná ty špatné vzpomínky, tak mám pocit, že není potřeba si je konkrétně a doslovně, připomínat v obrazech. Ano, chci obrazem vyprávět příběh, ale nemusí, jen při samotném pohledu, v nás vyvolávat špatné pocity.

Nejlepším příkladem a zároveň nejhorším příběhem je obraz „Dort pro pana Starého“. Konkrétně obraz zobrazuje v dolní části obrazu dvě židle, které buď ony samy spolu vedou dialog anebo na nich seděli lidé, kteří onen dialog vedli. V obou tak případech, však cítíme velký pocit opuštění. V horní části obrazu je světle modrou linkou nakreslen dort a tři talíře s kusem dortu. Zde zobrazuji typický dort jenž moje babička peče již 40 let a vždy se jedná o ten stejný recept máslového dortu. Dort je naservírovaný pro tři lidi. V mém pojetí babičku, dědu a pana Josefa Starého, jejich kamaráda. Celá horní část dost jasně navozuje pocit, že se jedná o vzpomínku. Zatímco spodní část obrazu se může odehrávat i realitě. Příběh pana Starého je tak silný, že jsem ho i musela napsat na druhou stranu obrazu, kde jsem mu i tento obraz věnovala.

„Moje babička s dědou pozvali pana starého k nim domů kde pro něj uspořádali oslavu jeho narozenin. Babička upekla dort zároveň připravila celou hostinu u nich doma. Všichni se dobře bavili jako vždy, byla to normální oslava kde se všichni bavili a jak bylo zvykem, všichni se opili. Když oslava skončila, všichni odcházeli a pan Starý dostal s sebou dort, který mu babička upekla. Odcházel z bytu prvního patra ve Valčíkové ulici č. 328 po schodech.

Když nesl dort, zakopl. Snažil zachránit babičky dort, který nesl a na schodech spadnul. Nanásledky pádu v ten den zemřel. Tento obraz je věnovaný jeho památce.“

7) Resumé

Mým cílem v diplomové práci bylo najít formu, která mi dovolí sdílet s divákem pocity. A divák nazpátek bude schopný tyto pocity, nálady opravdu zacítit, případně zasdílet. V procesu práce se symboly vykristalizovaly směrem ke vzpomínkách na dědu a nechala jsem se tímhle proudem unášet. Naopak jsem byla unešená když mi docházelo jaké veškeré vzpomínky a příběhy mé nevědomí schovává a já na ně už úplně zapoměla.

Tyto příběhy jsem schovávala do nejrůznějších symbolů, kterými jsem na plátně vyprávěla, nebo spíše sdílela příběhy a pocity. Většinou se jedná buď o hezké, anebo hořko-sladké příběhy. Přišlo mi důležité vyprávět i ty nelehké příběhy z jeho života, protože právě tyhle příběhy mi dávaly ochutnat ten hořkou chuť života, která k němu prostě patří. Člověk si najednou o trochu více uvědomuje svoji smrtelnost. A vlastně pocítí i tu vážnost, kterou jinak tak bláhový život má. Zároveň jsem chtěla zobrazit tu lidskost. To, že životní příběh dost často obsahuje i těžké momenty. Anebo momenty, kdy se člověk nezachoval správně.

Poslední vytvořené práce mají mnohem více barevně a výrazný kolorit. Zkusila jsem tyto dva obrazy otevřít ještě více barevné imaginaci, ale ne zas natolik, aby vyčnívaly ze série. To jsem již začala cítit, že se mi začíná otevírat ještě další nový způsob práce, kterým se tato série může nadále vydávat. Ale spíš si ho nechám na jinou sérii, protože tahle je barevností studenější, ale patří to k ní.

Použití barevného gradientu mi pomohlo dosáhnout magického pocitu vzpomínky a jakéhosi vzácného okamžiku. Měla jsem od začátku strach, zda nebude barevný gradient působit laciným dojmem. Ale v kombinaci s prostou kompozicí to funguje hezky a navozuje to naopak pocit klidu.

Zároveň faktor, kterého jsem se velmi bála, byl fakt, že některé surrealistické obrazy mají tendenci působit právě lacině, nebo jaksi nepříjemně. Ať už ty starší, tak i ty novodobější. Byl to můj největší strach, protože častokrát myšlenka může být sebelepší, ale nesprávné zpracování namalování způsobí pocit lacinosti. A navíc jsem měla pocit, že téma vzpomínek, sentimentu a růžové barvy už tak samo od sebe dost balancuje na hraně kýče. Ale věřila jsem procesu a ukázalo se, že pečlivost a důvěra v sebe a hlavně v to, co dělám, způsobila právě to, že obrazy působí na diváka přesně tak, jak mají.

Za dobu co jsem začala tvořit tyhle obrazy, jsem už měla několik krásných interakcí s lidmi, kterých se můj obraz dotknul a sdíleli se mnou svoje pocity nazpátek.

Musím říct, že jsem velmi vděčná za celý proces. Za práce, které vznikly. Za všechny lidi, kteří při mě stáli a pomáhali. A v posledním případě za dědu. Za všechny ty krásné vzpomínky, které mě poháněly celou cestu. Za to, že tady pro mě celou dobu byl. A za jeho pocit opory, že všechno dopadne dobře. Jsem nesmírně vděčná.

8) Resumé in english language

My goal in my thesis was to find a form that allows me to share feelings with the viewer. And the viewer in return will be able to really feel or share these feelings, moods. In the process of working with the symbols, they crystallized towards the memories of my grandfather and I let myself be carried along by this current. On the contrary, I was blown away when I realized what all memories and stories my unconscious was hiding and I had forgotten them completely. I hid these stories in various symbols that I used to tell or rather share stories and feelings on the screen. Mostly they are either nice stories or bittersweet stories. I found it important to tell the not-so-sweet stories of his life as well, because it was these stories that gave me a taste of the bitter taste of life that just belongs to him. One suddenly becomes a little more aware of one's mortality. And he actually feels the gravity that an otherwise so foolish life has. At the same time, I wanted to portray that humanity. That the story of life often contains difficult moments. Or moments when you don't do the right thing.

The last works created have a much more colorful palette. I tried to open up these two paintings to even more colorful imagery, but not so much that they stand out from the series. I have already begun to feel that this is opening up another new way of working that this series can continue to take. But I'm more likely to save it for another series, because this one is much more mute and colder in color, but it belongs to it.

The use of a colour gradient helped me to achieve a magical feeling of memory and a precious moment. I was worried from the beginning if the colour gradient would look cheap. But in combination with the simple composition it works nicely and evokes a sense of calm.

At the same time, a factor I was very afraid of was the fact that some surrealistic paintings tend to look cheap or somehow unpleasant. Both the older ones and the more modern ones. It was my biggest fear, because often times the idea can be better. but improper processing, painted in a way that makes you sweat cheapness. Plus, I felt that the theme of memories, sentiment and the color pink was teetering on the edge of kitsch enough as it is. But I trusted the process, and it turned out that the care and trust in myself and especially in what I was doing made the paintings work exactly as they should on the viewer.

In the time since I started making these paintings, I've had some wonderful interactions with people who have been touched by my painting and have shared their feelings back with me.

I have to say I am very grateful for the whole process. For the works that have been created. For all the people who have stood by me and helped. And in the last case, for my grandfather. For all the wonderful memories that have driven me all the way. For being there for me the whole time. And for his sense of support that everything would turn out okay. I'm so grateful.

9) Přílohy

J. Štyrský, Texty, Argo, Praha 2007

MATĚJČEK, Zdeněk. O rodině vlastní, nevlastní a náhradní. Praha: Portál, 1994,

BRETON, André. Manifesty surrealismu. Praha: Herrmann & synové, 2005

Panofsky, Erwin - Konečný, Lubomír

Význam ve výtvarném umění. Erwin Panofski ; [z anglického vydání ... přeložil Lubomír Konečný]. Vyd. 2., rev. Praha : Malvern : Academia, 2013. 399 s., [44] s. obr. příl. : il. ; 19 cm [Rozložená tit. s.] ISBN:978-80-87580-37-0 (Malvern : brož.); 978-80-200-2236-3 (Academia : brož.)

KULKA, Jiří. Psychologie umění. Vyd. 2., přeprac. a dopl. Psyché (Grada). Praha: Grada Publishing, 2008. ISBN 978-80-247-2329-7.

HALL, James. Slovník námětů a symbolů ve výtvarném umění. Přeložil Allan PLZÁK. Praha: Paseka, 2008. ISBN 978-80-7185-902-4.

FREUD, Sigmund. Přednášky k úvodu do psychoanalýzy. Přeložil Jiří PECHAR. Praha: Portál, 2020. ISBN 978-80-262-1573-8.

pod stolem schování/hidden under table
olej na plátně, 130x160cm

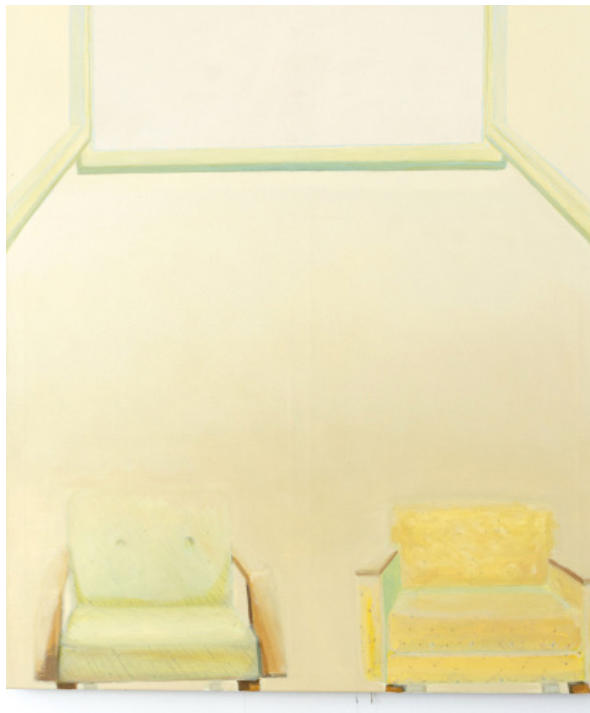
musíme projít skrz/we have to get through
olej na plátně, 130x180cm

bříza/brich tree
olej na plátně, 170x170cm

hrdička/the dove
olej na plátně, 140x200cm

sedíme v křesle/ we sit in chairs
olej na plátně, 140x150cm

padlý strom/fallen tree
olej na plátně, 150x150cm

dědův kabát/grandpa coat
olej na plátně, 140x160cm

svíčky/candles
olej na plátně, 50x55cm

topení/the heating
olej na plátně, 90x100cm

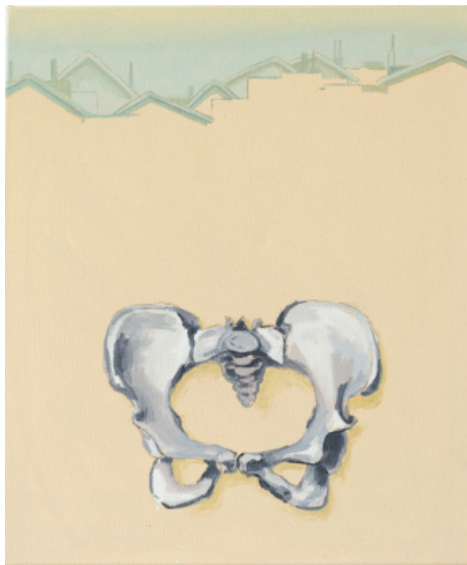
veselá hostina/happy celebration
olej na plátně, 85x100cm

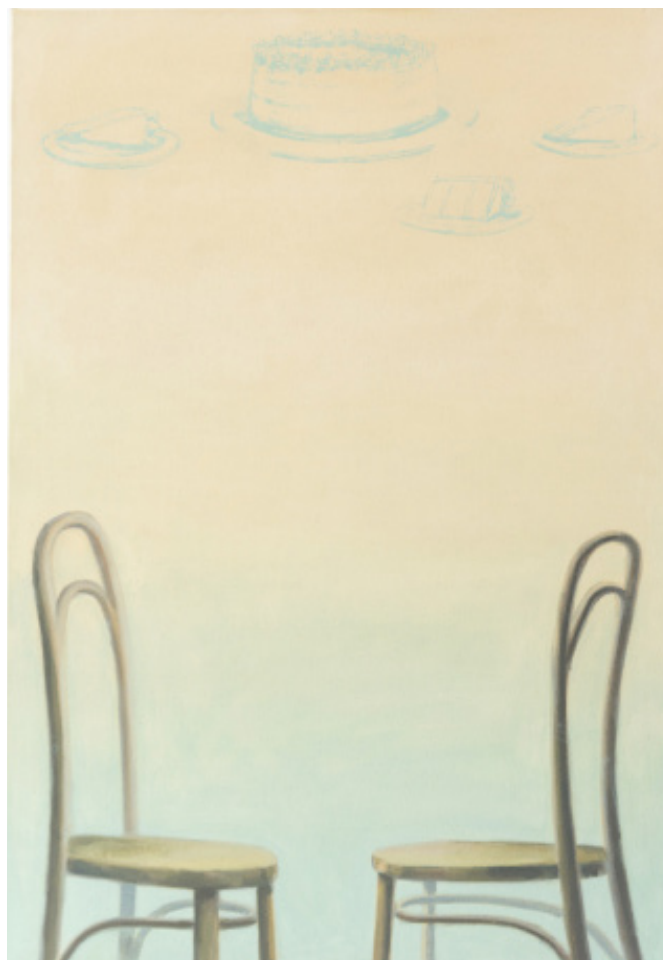
v okně/in the window
olej na plátně, 80x100cm

ukradené knihy/stolen books
olej na plátně, 85x80cm

lepší zítřky/better tomorrows
olej na plátně, 50x60cm

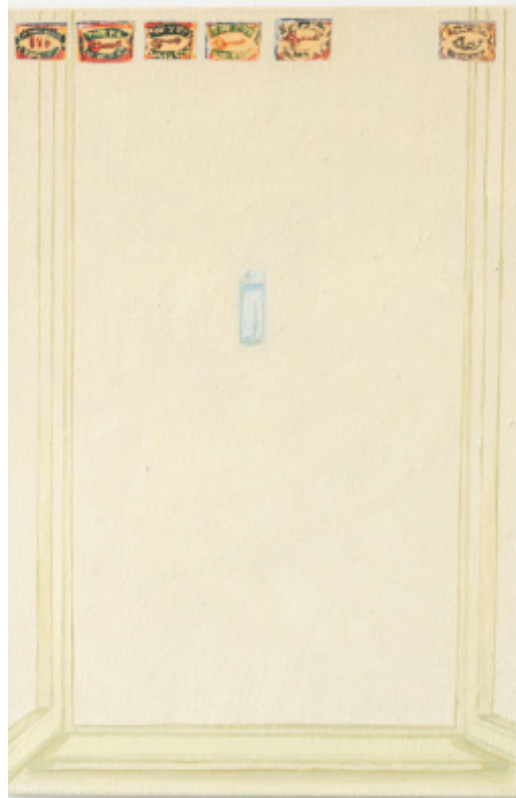
dort pro pana Starého/ the cake for mr. Starý
olej na plátně, 130x70cm

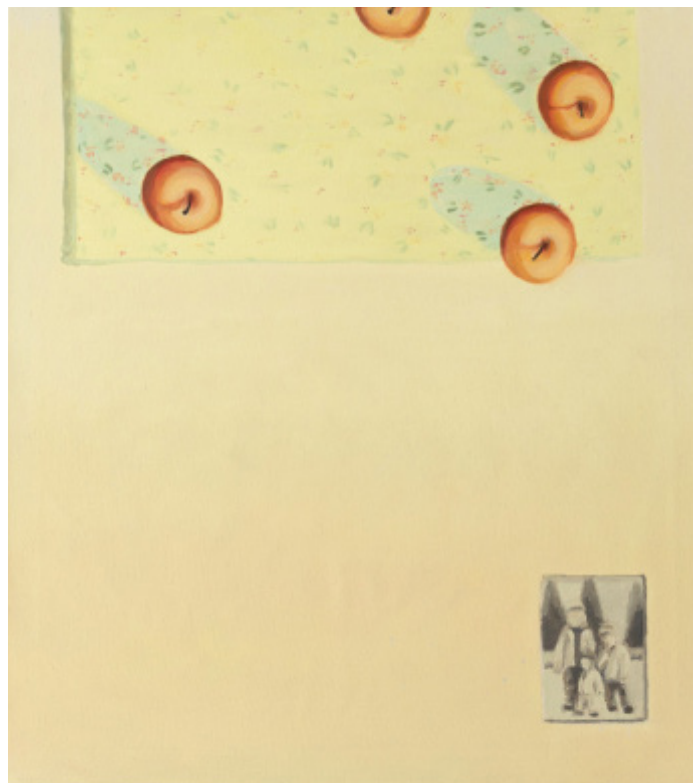
náročný den/very hard day
olej na plátně, 120x90cm

žebřík/ladder
olej na plátně, 110x120cm

moje sbírka/ my collection
olej na plátně, 90x60cm

sami na výletě/alone in the trip
olej na plátně, 80x90cm

zátíší II./still life II.
olej na plátně, 70x70cm

zátíší I./still life I.
olej na plátně, 70x70cm

